

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw ée!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicjischčeřni w Budyschinje a je tam ja schtvrtołetnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

8. njedžela po ſwjatej Trojizy.

Psalm 1.

„Wucžba wo ſbožu fromnych a ſchtraſje ſlych“ je w biblijí napiſmo tuteho psalma. Potajkim wucžbu dyrbimy tu doſtačž, ſo mamy fromnych a ſlych czlowiekow, a ſo na fromnych ſbože czaka a na ſlych ſchtraſa. Ke kotrym my nětko ſluſhamy a ſhoto na naš czaka? Woponímymy pschi tym, ſo ho w kóždym czlowieku tuto dwoje namaka, dobre a ſle; dobre, kotrež dže na to, Boha khwalicz a ſwojemu ſtworiczelej a Wumoznikej ſlužicž, a ſle, kij pschedcziwo temu wojuje. Tara ſrudnije je, hdzej nětko ſle dobywa; hdzej ſ fromnoſczi džen a bóle wróčzo dže, tam ſchtraſa njewuwoſtanje. Tak wot tebje wotwiža, kaž ho či pónđe. „Kajkež twoje dželo, tajka twoja mſda; kajkiž twoj wuſhyw, tajke twoje žně.“ A Pawoł wo tym rječuje: „Njemylče ſo, Bóh ſo njeda ſa ſměch měcz. Pschedetož ſhotož czlowiek ſyje, to budże wón tež žnjecž. Schtóž na ſwoje czelo ſyje, tón budże wot czela ſkaženje žnjecž. Schtóž pač na ducha ſyje, tón budże wot ducha žnjecž wěczne žiwenje.“ Wotrachnowanje, ſaplačenje tu je; njeje tak, kaž tón a druhi měni, ſo žadyn Bóh njeje, kij by na czinjenje ſwojich džeczi, kotrež ma ſtajnje tak lubo, ſedžbował a jim dał po jich ſkutkach, ſo je kónz ſi czlowiekom, hdzej wumrje, ſo by potom kaž ſchtom w holi ležał; wostanje dha tón ležo? njepſchińdže dha hajnik a ſebi jón wobhlada, a hdzej je dobry, budże ſi lepschej wězy poſtajeny, a hdzej je ſhnily, budże ſpaleny? Tak tež Bóh na naš hladu a

nam čini hížom tu a wěſce po ſmijerczi, kaž ſmy ſebi pónſlali. A hdzej tež ma prawy a fromny tu husto hishcze wjèle czerpicž, wón wě, myto ſa wſchu ſwérnosć hížom pschińdže, a jemu je najwažniſche, uſo ſo jemu po ſmijerczi derje dže. Njeſabudźmy to a budźmy mudri.

W ſmimy ſebi ſi wutrobię wucžbu wo ſbožu fromnych a ſchtraſje ſlych!

1. Pruhujmy ſo, hacž ſmy fromni abo ſli.
2. Myſlmy na ſbože fromnych a ſchtraſu ſlych.

1. Pruhujmy ſo, hacž ſmy fromni abo ſli! Ke temu pač je trěbne, ſo wěmy, ſhoto ſ fromnoſczi ſluſcha. Psalmista jow praji, ſo fromny „njekhodži po radze bjesbóžnych“, wón ſo hížom ſlych myſlow, pomyslenjow a žadoſcžow w džeczazej bojoſczi hlađa, a „njestoji na drósh hrěſchnikow“, hlađa ſo hishcze bóle, hacž ſlych myſlow, ſleho, njeprameho czinjenja, njeje na hrěſchnych pucžach njepózciwoſcze, paduſchſtwa, jebanstwa, pičza a wotſwjeczenja njedzele namakacž a „njeſyda na ſtole wuſměwów“, nima džela na jich lóſnych rěczach, jich nječistych ſabawjenjach a njeje ſbožowny w jich towarzſtwje. Ně, wón ma „luboscž ſi ſakonju teho Knjesa“; je tola ſi Boha a tak ma luboscž ſi Bohu a ſi jeho kaſnjam, rěči ſi nim w modlitwie, pschińdže psched jeho woblicžo w jeho ſwjatnizy, wobhoni ſo domach w jeho piſmje, waži ſebi tute wjeſhela wuſchcho hacž ſwětne; jeho wuſnacze je: „moja duscha wjeſheli ſo w žiwyh Bohu“. A kaž Boha ſi wutrobi lubuje, tak jeho tež ſe rtom wuſnawa a „myſli na jeho ſakon wodnjo a w nozy“, rěči

radu s druhimi wo Bošy, pyta tajke towařstwa, hdjež ſo Bohu ſkuži, napomina ſ dobremu w ſwojbie, w ſwojej wky, je pschezel miſionſtwa a na to wón Boži ſakon w ſebi, woſolo ſo a po wſchém ſwěcze ſ czechci pschinjeſe. Niz, ſo by pschi tym ſwoje wſchédne dželo ſkomđil, ně, runje psches ſwérne dopjelnjenje ſwojich ſemſkých pschiblufchnoſczow, psches ſwoju ſtarocz ſa dom a džeczi, ſa ſwój lud a wózny kraj ſjewi, ſajleho ducha džeczo wón je, ſajke fromne ſmyglenje we nim knježi. Tajži paſ njeſku bjesbóžni. Woni ſnadž hiſchče Bože ſłowo ſlyſha, ale jeno ſ naučenja, jeno druhich dla, njeſku ſwólniwi, jo tež cžinicž. Woni ſu drje tež ſwérni w ſemſkim powołaniu a prázowanju, ale na njebeſte myſlicž a wo duſchu ſo ſtaracz, to njeje. Tich myſle džeja na to, nahromadžicž, ſo wjeſelicž, druhego ſublo požadacž, njeſpoloſnoſcz ſbudžicž, njeſednotu mjes wſchelakimi ſtawami powjetſchicž. Tich ſłowa ſu ſrudžaze a leſtráſke; ſrudža taſ lohko druhego, hdjž po jich žadanju njeſdže, hdjž ſo na njeſto roſhněwaja, leſtruja Boha a jeho dom a ſłowo a ſlužobnikow, tych, kiž ſu jim kſhivdu cžinili abo kothymž ſo lepje dže hacž jim. Tich ſlutki ſu hréſhne, cžinja po lóſchtach wočow a cžela a wjedu njeprózciwe a njeprawe žiwjenje, ſu ſwonkach husto ſchtó wě ſak fromni a ſprawni, ale ſmutſkach torhaze wjeli a w potajnim ſli, we woſkhadž ſ druhimi luboſcziwi a duſhni, ale domach hněwni a njeſcerpliwi. Po tym ſo pruhujm, taſ ſ nami ſteji. Wupadnje pruhowanje kſhalobnje? Móžem ſobre wotmoſvjenje dacž? To dyrbí žohnowanje kózdeho pruhowanja býč, ſo polepſchecž, hdjež njeje hiſchče taſ, taž dyrbjako býč. A hdjež je tajka wola, tam dawa Bóh tež radženje. Wopomáň to a cžiňm po tym. Cžińče taſ, wý młodži, wotſtupeče wot ſleho pucža, jeli je trébne, a kſodžče w ſtopach ſwérneho nana, fromneje maczerie; cžińče taſ, wý ſtarí, je-li trébne a noschče ſwoje ſchědžiwe woſh ſ czechci; haj, cžiňm wſchitzu taſ a budžm fromni!

2. Myſlm ſola tež na ſbože fromnych a ſchraſu ſlyſh! Psalmista wo ſbožu fromnych praſi: „Derje temu člowjeſek“; „tón je jaſo drjewo, plodžene pschi wódnich rěkach“, wón, taž je ſchtom pschi wodže pshezo ſeleny a ma rjane plody, tež ſe žiweje wody Božeho ſłowa nowu móz, nowy troſcht a měr, a hnadi a nadžiju doſtawa a je a woſtawa taſ rjan, ſeleny ſchtom ſ dobrymi plodami ſwjateho ducha. Njech potom tež wičor ſphytowanjom duje, tutón ſchtom ſo njeſlama, wón je ſakorjenjeny w dobrej ſemi; njech tež hěza týchnoſczow tutón ſchtom woſdawa, jeho liſce njeſwjadni, pschetož wón ma doſč hlohi. S Pawołom tajki fromny rjeſnje: „Je Bóh ſa mnje, ſchtó mohl pschecziwo mi býč?“ a „ja wſchitko ſamóžu psches teho, kiž mje mózneho cžini, to je psches Jeſom Chrysta.“ A taž je tajki fromny ſbožowny ſam we ſebi, taſ je tež druhim ſe žohnowanjom, wón „ſwój plód dawa we ſwojim čaſzu“; psches ſwoje kſhescijsanske pocžinki a ſlutki wěry a luboſče je ſbože ſa dom a džeczi, ſa woſhadu a wſchitkých člowjekow, a džeczi a džeczi-džeczi budža junu pschi jeho rowje ſtejcz a ſ druhimi ſ džakom ſpominacz na wſcho dobre, ſchtot je w ſlutkach a ſłowach cžinil a rěčal. A „ſchtot wón cžini, to ſo derje radži“; Bože žohnowanje a pomož naſhoni pschi wſchědnym prázowanju a džele na ſwojej duſchi, a tež w týchnoſci móže ſpěwacž: „Tón Anjes je mój paſthý, na ničim ja nuſh njeſměju.“ A hdjž ſ wumrejcu dže, je ſmjerč jemu dobycze, wón ma lóſcht woſhal hicž a pschi Jeſuſu býč. Njeje to njeſto rjane ſe fromnoſczu? „Tajži paſ njeſku bjesbóžni, ale jaſo pluw, kotrež wětr roſmjeta.“ Njech ſu tež njeſto čaſza wjeſeli a czechzeni, hdjž wětr týchnoſczow duje a wičor ſphytowanjom pschiūdže, taž pluw roſlataju, žaloſča a morkotaja, ſu woſuſchězeni a ſabyczi. Tich pucž ſahinje; Boži cžehnje ſwoju žohnowanu ruku wot nich a wróčzo dže ſ warbu, ſe žiwnoſczu; džeczi ſo njeradža, khorocz pschiūdže, ſwoje ſaſtojñſtvo ſhubja, do jaſtwa dyrbja. A „nje-

wobſteja na ſudženju ani w ſhromadžiſnje prawych“; prawi a fromni ſo hižom jow wot nich džela, njechadža ſ tajkimi ničo cžinicž měcz; a hdjž ſudny džen pschiūdže, budža zytle ſaſtorčenij a ſatamani. Nichtó na nich ſ džakom njeſpomni, haj tak někotry jich wjele bóle poſliwa jaſo ſawjednikow ſ ſlemu. Njeje to njeſto ſrudne ſe ſloſču? Wſimy ſebi tola ſ utrobie wužbu wo ſbožu fromnych a ſchraſe ſlyſh a budžm fromni ſ ſwojemu, tych naſhich a jich wjele ſbožu.

Tak pscheměn, Jeſu, myſle moje,
Štwoř we mni nowu utrobu,
So nětk na powołanie twoje
Sſo zytle ſ tebi woſrocžu,
A ſym cži we wſchém po woli,
Twój wěrjazh ſtar na ſemi.
Hamjeń.

S. w M.

Mój Bóh.

(Spitta.)

Mój Božo, taž ja pōſnaju
We twojim ſlubje cže,
Dha ſy ſa džesča utrobu
Bóh prawy ſawěſcze.

Mam hréč, ty połny hnady ſy,
Sſym ſlaby, mózny ty;
Ja khudy, ty paſ bohaty,
Daſch na doſč pomožy.

Tak wjeſelh ſym woprawdže,
So njeſky drugi ty,
A ſo taſ luboh' wſchědnje cže
My džeczi phtnjemy.

Tu woſolo a wylsche ſo
Cže bliſkoh' woſladam,
Na duſchu ruku połožo
Tež jow cže ſaſjuwam.

Duž ſym ja ſradny ſ utrobu,
So ſy ty, kothž ſy,
So wſchitko, Božo, doſtanu
Pſchi tebi we nuſh.

Jurij Bróſt.

W njebeſzach.

Pſched wjele ſetami jedyn pobožny muž tole powjedaſche: „Taſo běch hiſchče hólcžez, ſebi njebeſza taž wulke kraſne město ſ wýzokimi murjemi, mnohimi zyrkwjemi, wěžemi a rjanymi haſzami pschedſtaſowach. W nim lucži běloſdrasčeni jandželjo býdlachu, kothychž paſ njeſnajach, a hewaſ nichtó. Potom mój małh bratſik wumrje, a ja ſaſo na to wulke, wulke město myſlach, w kothymž porno wſchém mi zuſym jandželam tola hižom małeho hólcžka ſnajach. Bóřsh na to hiſchče jedyn bratr wumrje, potom pscheſeljo a ſuſodža, a licžba ſnathch horčka w njebeſzach bu pshezo wjetſcha. Alle haſke doſho, doſho po tym, jaſo jene mojich ſamhnych džeczi ſ ſwojemu njebeſkemu Wózzej — džesche, pocžinach ſo tam trochu domjazy ſaſjuwacž. Nětko mi ſaſobu ſchýri lube džeczi ſemrjechu, a ja dawno wjazy na te murje a zyrkwine wěže njeſyſlach, ale mi běſche bóle wo woſyderjow njebeſkeho města cžinicž. W tu kſwilu je taſ wjele mojich ſnathch horjeka, ſo mi druhdy je, kož budžich jich wjazy w njebeſzach dyžli na ſemi měl.“ Lubý cžitarjo! Snajesch ty ſnanu tu ſchtueſku:

Duſcha rži, duſcha rži
S wjeſlom, taſ býže w Salemi;
Haſh ſlote, město jaſne!
Božo, wěm ja džeczo cžaſne,
W kajkej budu radoſczi?

A ſchtó wot naſ, kiž je hižom ras pschi jenym kaſchęzu ſtaſ, njeſhy ſebi, hdjž tež husto ſ prawje ſemſkimi pschedſtaſenjemi, žiwiſjenje w tamny ſwěcze a ſaſowidženje ſe ſbóžnje wužnjenym podobnje wumolowaſ. Bohu paſ budž džak, ſo móžem ſo porno

wschitkim tajkim myßlam s połnej węstoszu knjeseowego klubjenja trosciotowacż: „Hdżeż ja bym, tam dyrbi też mój klužobnik bycz”, a „Ja du tam, wam město pschihotowacż!” Węcznje pschi tym knjesu bycz, to je tola to najwažniſche!

F.

Na ſerbsku Luiži.

(Komponował Kožor.)

Bóh žohnuj tebje, Luižiza,
Ty rajo ſbōžnych ſonorow!
Kaž kňetka njech ſo roſtwa
Ręčew twojich milých honow;
Sso runaj Božej ſahrodze,
Hdżeż ſbožownoſć a radoſć kęže
A czechy poſkoj knježi.

Njech kraj ty mały, wuski by,
Cze debi rjeñſcha ſlawia:
Ty žiwiſch narod pobožny,
Kiz czechy Bože prawa;
Duž ſprawnoſć, piłnoſć, pěknoſć,
Wsché dobre waſchnja wózowſke
Ssu jeho kraſna phcha.

Dha kęžej kaž róža ſaronſka,
Ty Sſerbow rjany krajo!
A ſerbski duch njech njeſhabla,
Sſej ręcz a wěru hajo;
Hlej, potom Bóh tež w pschichodze
Po ſwojej wóznej dobrocze
Lud ſerbski njeſapomni!

K. A. Fiedler.

Sſerbowka.

Historiſka novella wot R. Židuža. Seſerbskij K. A. Fiedler.

IX.

Wjeczorne ſměrki běchu nožy twochowale, a mjelčizy ſo mała byla jěſdnikow psches čorny lěž hibaſche. Czémne a kムurne běchu tež myſle, kotrež ſo w Siegmundowej duchu kſchijowachu. Wón njeſoſeſte to psches wutrobu pschenjeſć, bórſy psched ſwojeho naduwatero njeſcheczela pschijwiedzeny a jeho wjeczenju wustajenj bycz, a tola dyrbjeſte ſo ſ tutej myſlu ſnateho ſežinicę.

Lěžne pucze bywachu ſ blaſami tak wuske, ſo móžeschtaj dwaj ryczerzej lědy porno ſebi jěchacž, a teho dla ſo nawjedowat jěſneje ſuph Siegmundej ſ tymi ſlowami pschiblizi: „Knjes ryczerjo, puta dyrbjia ſo Wam a Waſchimaj klužbnikomaj wotewſacž, jeli ſo na ryczerſke ſlowo klužnicę, ſo nochzecze žaneho ſpyta ſežinicę.”

Siegmund njewotmoſti; hněw nad tym, ſo je wot někajkeho klužbnika jath džeržaný, kotrež dyrbi jako roſkaſowarzej kledo- wacž, jeho hlož ſaduſy. Hafle jako bu jemu to hiſhče ſunu ſo hložom najwyschſeheho poczeſczowanja poſtigzene, wón měrnje rjekny, tola ſo hložom, ſo kotrehož běchu potajne ſloby klužnicy: „Ženje ſwoje ſlowo njeſam, ſo nochzu czechy; wjele bôle wu- raſnje wobkružam, ſo Wam hlowu roſražu a wotjēcham, tak rucze hacž směju ſwobodnej ruzh. Pschetož ſchtó, Wy njeſprawnizy, je Wam prawo dał, ſwobodnego ryczerja, kotrež Wam žaneje kſchijowdy nječinjeſte, na ſjawnej droſy kaž rubježnizy nadpadnycz?”

„Bjerče ſo na ſedžbu, knježe, hewaſ . . .”

„Ja wopjetuju, ſo ſeže klepzy, a ſo by mi lubſho bylo, hdyn byſhče ſje ſabili, hacž ſo bym jako jath klužbnikow a klopo- zow psched Waſchego schwarnego knjesa wjedzeny.”

„Zeli mojego knjesa hanicze, dha . . .” A hižom wón mječ ſo móžnemu wudyrej poſběhny. Tola njeſabzy jemu ſaſo ſpadnycz da a džesche: „Ně, by to mi a mojemu knjesej mało czechy cžinilo, hdyn bych jateho a ſwiaſaneho ſarubaſ. Tež ſo po Waſchim wu- prajenju nadžijam, ſo budže to mojemu knjesej radoſć, hdž ſměje Waſ ſiweho we ſwojimaj rukomaj. Duž, hdž dha lepje měcz nochzecze, jeno pěknje ſwiaſany wostańce, knjes ryczerjo, a dajcze ſebi to ſa ſabawu klužicž, hdž Waſ halosy huſczińy wokoło viſtra bija.”

S tym wón bjes wocžakanja wotmłowy ſaſo czechy do předka wotjēcha. Tola bórſy bě w dwelu, hacž je wuſwoleny pucz tež tón prawy. Krajina, psches ſotruž czech džesche, ſdasche ſo jemu njeſnata bycz.

Siegmund, wuſkotnoſć ſwojich njeſcheczeli derje phtnywſchi, wuhlerjej, hnydom ſa nim jěchazemu, w ſerbskej ręczji ſcheptny: „Zeli mje wſcho njemyli, dyrbi něhdže ſa ſchitworeč hodžinu pucz na prawizu woteńč. Dyrbjeſi Cze ſa wjedžerja wuſwolicž, dha to na wſchě padu pschijej a jich na ſpomnjeny pucz wjedž, jeli Czi Twoje a moje wumozjenje na wutrobje leži. Bywajuſi ſ nowa dwelu, dha budž jeno prawje ſtroſhthy a trjebaſ wurečze.”

A wopravdze, po někotrych mjeſchinach ſo tón ſamý klužbnik, kiz bě krótko předh horjecznu roſmłowu ſe Siegmundom měl, ſaſo pschiblizi a teho Sſerba na předk czechha ſawola. „Snajesch Ty pucze psches tónle lěž derje?” ſo wón jeho starobliwje wo- praſcha.

„Nó, ja drje tola njeſkym podarmo 30 lět tudy bydlit?”

„Wěriſch ſo, naſ wěſeſe do Mužakowa dowjescz?”

„Mužakow hižom daloko ſe ſadu ſaž leži. Sſmy jón na prawizu ležo wotſajili a ſa hodžinu do hluvokeje hole pschijndžem, jeli po tymle puczu dale jěcham. Njechacze dha paſ Wy do Shorjelza?”

„Haj, ale wot Mužakowa ja pucz ſam ſnaju.”

„To by jara wokoło bylo, ſo na Mužakow wrbčicž; ſ temu je pucz tak hubjeny, ſo byſhče na wjele měſtach ſ konjow ſaſeſc a je wjescz dyrbjeli. Zeli ſo paſ je wam prawje, dha chzu Waſ po lepſchim puczu direktnje do Shorjelza wjescz. Žutſje rano wo- koło wokmeje hodžinu móžecze tam bycz. Wudžerža paſ to tež Waſche konje?”

„Mam ſhlēb pschi ſebi a chzem ſizowacž, tak rucze hacž pschisprawne měſtne ſ temu naděndžem. Sſlyſch, Sſerbo, budu Czi wěrič! Pschijwiedžesč naſ ſbožownje do Shorjelza, dostanjesč ſwobodu a ſchěſnak, ſjebaſch paſ mje, dha je czi ſmjerč wěſta.”

Wuhleř drje ſo ſtrži, potaji paſ ſe ſamoſaprěčom ſwoj strach a ſe ſludanej dowěru wotmolwi: „Wy tón pucz bórſy wo- hladacze! Ženo někotre ſta krocželi hiſhče, a wón na prawizu woteńdze.”

Wopravdze, tón pschijwiedžený pucz ſo bórſy poſkaſa, a Shorjelčanowa dowěra do Sſerboweje ſprawnoſće bu ſ tym khetro poවyſchena.

Mjelčizy czech ſaſo hodžinu do předka džesche. Dyz a dyſ bu czechina jeno psches ſchrélanje ſhubuta a ſchczowlanje jam- nika, kotrehož honjerſki lóſcht hiſhče ſpokojenj njebe, pschetonhjenja. Měžacž, kotrehož přeni berlik na njebiju ſtejſeſte, pocza ſe ſadu ſchtomowych wjerſhlow ſpadowacž, jako czech maſu ſwětlinu dozpi, kotrež bu jako ſtaſanisčezo wuzita. Tu dyrbjachu ludžo a konje wotpocžnycz a žiwnoſć ſeži wſacž. Sajathm ſ konjow pomhachu a chžchmu jim někotre dörtki ſhlēba podacž, kotrež paſ czi ſazpichu.

Podarmo ſo Siegmund prózowasche, ſwoje puta roſtorhnyč; lědy ſo jemu poradži, je trochu ſhnuwacž, a hižom ſo křej po pschesurowanych czechonach dele puſolesče. Duž na myſl pschijndže, je roſkuſacž; pschetož njerohlađniwje abo ſ hróſby psched jeho ſtawom njebechmu jemu, kaž jeho towarſham, ruzh na kribjet

swjasali. Dokelž samkneny visir jeho na tym sadžewasche, dha jeneho s tych Shorjelskich jesdnikow wo horješunjenje teho ſameho proſchesche, ſo mohl ſo něchtco čerſtwego powětra naſrēbacz. ſſo na boſ wobrocziwſchi, wón ſwoje dželo ſpoča; ale twjerde kožane rjemjenje kruče napschečzivo ſtejachu, a jeno pomału, ſo bě to lědy ſnačz, ſo wón ſwojemu woſthknenemu konzej bližesche; tež móžesche we ſwojim džele poſraczecz, hdyž ſo njewobledzbowanu wjedzishe. Poł hodžin napinanja jeho paſ tola dozpiczu wotpohlada tak bliſko pſchinjeſe, ſo móžesche ſwojimaj ſlužbnikomaj, kotařz ſo kruče ſnjemu džerjeſchtaj, po cželsku ſchepnycz: „Wostańtaj w mojej ncjblížszej bliſkoſcz! Puta bóry ſ mojeju rukow padni, a potom chzu hladacz, ſak Waju wuſhwobodžu. Měſacz ſe nimale dele, a cžma budže naſhemu pſchedewſaczu poſekowacz. Žechajtaj jeno předy mje a naſhiltaj ſo na konjomaj trochu naſad, ſo móžu Waju ružy doſahneſz!“

„Po malej kwiſy bu ſ ſeſydanju na konje porucznoscz data. Na njerohladniwe waſchnje ſo wuhleſ Siegmundej bližesche, kotre muž cžysche jedyn ſlužbnik runje na konja pomhacz, a jemu ſchepnycz: „„Hdžeha mam ſo nětko wobroczičz?““

„Pſchezo na prawizu“, bě wotmowa, „potom ſamý rano w . . .“ Poſlednie ſłowo wosta njerohymliwe.

Runjež buchu tute male ſłowa ſerbzy wuprajene a tym Shorjelčanam, kotsiž je wylsche teho lědy wudychnycz ſlyſchachu, njerohymliwe woſtachu, ſbudžichu tola, a to runje pſches tu ſfradźnoscz, njedowěru naſjedowarja, kotařz bě teho Sſerba ſ někotreje ſdale noscze wobledzbowal. Njewěſty podhlaſ njejabzy w nim wozuczi, a wón teho dla ſwojim poddatym pſchivola: „Sběhneſe ſajathych hiſcheze ras ſ konjow a pſchepytajce jich puta!“

Na měſcze bě ſo to pola Siegmundowej ſlužbnikow ſtało, a buſhtaj wonaj ſaſo na konjow ſadženaj. K Siegmundej nje- dowěrny naſjedowar ſam pſchitupi, jeho ružy ſapschija a jej ſebi ſo wozomaj poſběhny. Hiſcheze ras mózne napinanje, rjemjenje wotpadžechu, a ſatraschny wudyr Siegmundowej ſpanzerowaneje ruki njepſcheczelowe wobliczo trjechi, ſo tón někotre kročele naſpjet ſlečza. Se ſpěchnym wobrotom Siegmund pſches tu ſwětlinu cžerjeſche; ale dónit njebe jemu hojný. Huſczina bě pſche ſdalena, a někotſi Shorjelčenjo, kotsiž cžyſchu tam runje ſwoje konje ſwusdžicz, jemu pucz ſaſtupiſchu. Roſſlobjeny leczishe dýrjeny naſjedowar ſa nim a ſapschija jeho w tym ſamym woſomiku ſe ſwojimi pod- datymi. Siegmund ſo pſcheczivo njemu wobroczi, a wobaj na- pſcheczilnikaj ſo ſ tej ſatraschnej možu ſapschijeschtaj, kotařz roſſlobjenoscz ſylnym mužam dawa. Siegmund bě ſwojeho napsche- cziwnika ſa krk ſhrabnył a jeho po dolhim bědženju wo ſemju rěſny. Pſchi padnjenju paſ tón jeho ruku ſapschija a jeho ſa ſobu ſczahný. Na měſcze jeho dwaj wotrocžaj ſajechtaj, jemu ružy na ſhribjet ſwjasachtaj a jeho ſ njemdrym ſakrowanjom a ſtorlanjom ſo jeho konje wlečeschtaj.

„Storhntaj jemu panzerowej rukajzy dele a ſacžehntaj rjemjenje, ſo do mjaſza rěſaju!“ naſjedowar woſasche. „Kňes ryczerjo, ja ſebi myſlu, druh ſtrocž Wam cžekanje naſſkerje ſaridze!“ Siegmund město wotmoljenja jeno ſe ſubami ſchipjeſche. „Swjasajce tež teho Sſerba!“ přeňſhi poſraczecze; „ſawnje tón ſ thym ſajathym w pſcheradnym ſwiaſku ſteji.“ Š dobor ſo njemu pſchitupi, a mjes thym ſo jemu ſhětry morſ ſ plečzitym boſom ſwojeho mječa wot- loži, jemu do wuſhow rjewiesche: „Běda Tebi, njehmaniko, ſyli naſ wopak wjedl! Naſche dobre konje dýrbja potom na Twojim cžele ſphtacz, ſak kruče ſerbſke koſcze hrromadže džerža!“ Strach wuhlerzej rót ſamkný, a bě derje, ſo cžma jeho woblednjenje potaji.

Teua hodžina po druhej ſo miny a pſchezo hiſcheze nočzysche ſo žane ſuſzodne ſydlishezo poſkaſacz. Ženo pola roſpadantow njotliwych tvarjenjow, wot Huſitow ſahubjenych, nimo pſchiindžechu.

Ani ſ prawizy ani ſ lewizy žaneho pucza njewidžachu. Pſches wuſſi doł, po kotařz rěčka ſhuczesche, něk czah mjelczizy džesche. Na ſajkoſzji pôdy bě jaſnje phtnycz, ſo mroka (die Mark) ſe ſwojim pěſkom daloko ſa ſhribjetom puczowazych ležesche; pſchetož ſ wobeju ſtronow rěki ſo nětko hory nahele poſběhovachu, a ſamjenjowe walanki pod ſophyti ſoni ſchipjachu. Lujziske hory běchu dozpite.

Hiſcheze ranje njeſwitasche, jako jenotliwe ſwězhy pſches ſe blyſkotachu. Puczowazhy ſo bóry ſchepnyczichu, ſo tón blyſchcz wot jeneje ūku wuſhadžesche, kotařz pſchi rěčzy wofrjedz leža ležesche. Roſhlaſnje woni ſaſtachu a muža wupóſlachu, liž dýrbjescz pſchi reſognoszirowacz, ſ wokal ta ſwětlinu pſchihadžesche. Lědy běſche ſo tón ſto kročelov daloko wotſalil, jako píkot halosow ſa ſhribjetom czaha naſta. Žamník ſloczi na tu ſtronu a roſſlobjene ſchczowkanje poſběže. Njedžitwajo na to, ſo bóry na 20 cžemnych podobow jenotliwe ſ huſcziny cžiſchežachu a jesdnikam wrót wot- reſnichu, mjes tym ſo tež wot předka pocza žiwenje po- kaſowacz!

„Schtó tudy?“ ſurowy hloſ wuwoła.

„Mužſtwa knjesa Hanža ſe Shorjelza ſe ſchyrjomi jathmi!“ ſnath naſjedowar jesdnikow dowěrny wotmoliwi, dokelž pſcheczelow pſched ſobu widžecz myſlesche.

„Dha ſeže moji jecži“, tón ſamý ſurowy hloſ ſnapſchecziví.

„Cžejji jecži?“

„Cžefeho wójska.“

Napſcheczivo ſtajenje bě tu podarmo. Na ſto roſſudženych wobliczow cžmowje na nich ſhadowasche, a wohnjowe roky ſo hižom pſcheczivo nim ſložowachu. Naſjedowar naſchich jesdnikow Huſitow pſche derje ſnajesche, hacž ſo by ruku pſcheczivo jich pſchemozhy ſebi poſběhnyč ſwěril, kotsiž budžichu w padze napſcheczivka bjes wuměnjenja wſchěch hacž do poſlednjeho muža ſ semi ſrubali; wón teho dla mječ ſoteda! to ſamo tež jeho ludžo cžinjachu. Žajathym buchu puta wotetwate, a wſchitzu na ūku do wulkeho ſtana dowjedženi, pſched kotařz ſo ſ dobor wotkoło wulkeho ſtržniſhczeweho wohnja cžmowe podoby Huſitow ſlěhachu.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Knjes kandidata duchownſta Mjerwa, kotařz je pſched krótkim ſwoje pruhowanje w Lipſku wobſtał, pſchitndž ſa pomožneho duchowneho do Buſez a doſtanje w bližſich njeſzelach w Buſečanskim Božim domje duchownu ſwjeczijnu.

— Woſebje w pruskej Hornjej Lujzizy derje ſnath knjes wučer em. Horliz je we 80. lěče ſwojeho žiwenja ſańdženu ſkobtu we Wulſich Šdžarach wumrjel. Wón je doſhe lěta jaſo wučer ſwěrnje ſkukowaſ w Bělém Ahołmzu, hacž ſo na wotpocžink poda. Wjeczor ſwojeho žiwenja je wón nimale hacž do ſmjerze w Štrözi w Rakečanské wobſadže pſchebyl. Hafle w tutym lěče 1. aprileje pſcheyhdli ſo do Wulſich Šdžarow, hdžez je mało měhazow był, hacž jeho tón knjes wotwola. Wón bu ſ wulſim wobdželenjom ſ bliſka a ſ daloka ſańdženu ſrjedu we Wulſich Šdžarach ſhowan.

— Grudna powjescz pſchitndž ſ Reibersdorſa pola Žitawy. Žamniſchi knjes ſarač Egelfraut, kotařz je doſhe lěta ſ duchownym pſchi Pětrowej zýrkwi w Budyschinje był, je na duch ſchoril, ſo ſu jeho do wuſtawa ſa duchahorých pſchimjescz dýrbjeli.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wſchěch pſcheczelawach „Sſerh. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtačz.